

PROGRAMOVÉ PROHLÁŠENÍ SVAZU PRŮMYSLU A DOPRAVY ČR PRIORITY A POŽADAVKY V OBLASTI ENERGETIKY A KLIMATICKÉ ZMĚNY 2024

Dokument doplňuje Programové prohlášení Svazu za oblast energetiky a klimatické změny. Obsahuje základní priority, prosazované principy a požadavky. Vychází z diskusí v členské základně a v Expertním týmu Svazu pro energetiku a klimatickou změnu. Představuje požadavky zejména ve vztahu k vládě ČR, zejména na rok 2024.

DODÁVKY A CENY ENERGIE

- Zabezpečit, že cena energie nepostaví české hospodářství a průmysl do nekonkurenceschopné pozice vůči zbytku Evropy a světa a je pro průmysl přijatelná, včetně nastavení regulovaných složek ceny energie.
- Zajistit bezpečnost dodávek energie a surovin za globálně konkurenceschopné ceny, při zachování minimálních požadovaných parametrů výkonové přiměřenosti. Zajistit stabilitu dodávek energie v každém okamžiku, pro tento účel analyzovat potřebu domácích kapacit výroby elektřiny.
- Opatření v oblasti cen energií zároveň nesmějí mít negativní dopady na výrobce a obchodníky s energií.

EVROPSKÁ KLIMATICKO-ENERGETICKÁ POLITIKA

- Trvat na provedení a zveřejnění řádné analýzy přínosů a nákladů při stanovení budoucích EU cílů v oblasti energetiky a klimatické změny, speciálně pro rok 2040. Posouzení dopadů musí být provedeno na úrovni jednotlivých členských států. Budoucí klimaticko-energetické cíle musí brát v potaz princip technologické neutrality.
- Prosazovat jadernou energetiku na unijní úrovni vedle obnovitelných zdrojů energie jako významnou část energetického mixu ČR a technologii k dosažení dekarbonizace.
- Při vyjednávání zbývajících předpisů z legislativního balíčku Fit for 55 a plynárenského balíčku prosazovat politiky tak, aby bylo zamezeno negativním dopadům na konkurenceschopnost průmyslu ČR a na energetickou bezpečnost ČR.
- Při vyjednávání navazujících předpisů (zejména pak aktů v přenesené pravomoci a prováděcích aktů) aktivně prosazovat zájmy ČR, aby bylo zajištěno, že ČR nebude v konkurenční nevýhodě např. nastavením pravidel pro CBAM, využití biomasy, vodíku, apod.

OBECNÝ NÁRODNÍ RÁMEC PODNIKÁNÍ V ENERGETICE

- Jasně vymezit konkrétní cíle pro rozvoj energetiky v návaznosti na Fit for 55 a přijaté závazky EU do roku 2030, jakož i požadavky související s ESG, Net Zero Industry Act a obdobně. Zakotvit dané cíle v NIKEP a SEK a v navazujících dokumentech typu Vodíková strategie, Plán pro malé a střední reaktory, NAP čistá mobilita, NAP chytré sítě, Strategický rámec 2030 atd. Zajistit vzájemnou provázanost těchto dokumentů. V dokumentech respektovat princip technologické neutrality.

- **V souladu se směrnicí EU o EU ETS a národní legislativou každoročně poskytovat a vyplatit oprávněnou výši kompenzace nepřímých nákladů energeticky náročným odvětvím ohroženým únikem uhlíku.**
- Zajistit podmínky pro odchod teplárenství od uhlí do roku 2030 a zajistit notifikaci provozních podpor. Adresovat otázku konce využívání uhlí v ČR a související dopady, v oblasti zdrojové přiměřenosti i socioekonomických dopadů. Zajistit bezpečnost a diverzitu dodávek zemního plynu za přijatelnou cenu.
- Prostřednictvím novely stávajícího energetického zákona/nového energetického zákona připravit úplnou transpozici zbývajících částí Clean Energy package a nové evropské legislativy (plynárenský balíček).
- Při přechodu ekonomiky ČR na nízkoemisní, potažmo bezemisní, maximálně podporovat využití existující energetické infrastruktury.

ENERGETICKÁ ÚČINNOST, OBNOVITELNÉ ZDROJE ENERGIE A ALTERNATIVNÍ PALIVA

- **Zajistit, aby český energetický mix do budoucna poskytoval českému průmyslu dostatečnou výrobu energie z obnovitelných zdrojů, aby české firmy splnily cíle v oblasti ESG, Net Zero Industry Act a dalších legislativních požadavků. Vytvořit stabilní a předvídatelné investorské prostředí.**
- V souladu s evropským právem implementovat do legislativy podporu rozvoje OZE a souvisejícího vyvedení výkonu a rozvoje soustav (akcelerační zóny) včetně incentív pro jejich rozvoje v těchto zónách.
- Při plnění cílů OZE vycházet, v rámci možností daných evropskou legislativou, z nákladové efektivity jednotlivých technologií a systémové efektivity energetického systému.
- Vytvářet příznivé podmínky pro podporu a rozvoj výroby, infrastruktury a využití obnovitelných a nízkouhlíkových plynů (např. vodík, biometan).
- **Plnit cíl energetické účinnosti za maximálního využití evropských zdrojů v rámci alternativního schématu s cílem minimalizovat finanční zátěž konečného spotřebitele a naplnit příkladnou roli státu v oblasti energetické účinnosti.** Zjednodušit administrativu a hledat motivační prvky pro dobrovolné úspory energie ve všech sektorech spotřeby, podporovat EPC, propagovat dobrovolné dohody, motivovat další společnosti k jejich přijetí a provádět kontinuální informační kampaň. Zapojit v maximální možné míře využití daňových a jiných fiskálních nástrojů snižujících konečnou spotřebu.
- **Připravit a implementovat novelu zákona o ochraně ovzduší tak, aby bylo zamezeno vzniku nových povinností a podmínek, které nezohledňují specifika jednotlivých průmyslových zařízení,** jsou ekonomicky a technicky nesplnitelné či nevyvážené z hlediska přínosu k ochraně ovzduší, a které jdou nad rámec požadavků evropské legislativy. Zároveň se v tomto smyslu aktivně podílet i na tvorbě navazujících předpisů.
- Podporovat rozvoj alternativních paliv a energeticky úsporných vozidel, rovněž zajištěním dobíjecí a plnicí infrastruktury včetně dobíjení v bytových a rodinných domech a zajištěním dostatečné kapacity sítí.
- Nad rámec výše uvedeného dále zrychlovat a zjednodušovat povolovací procesy v oblasti energetiky, od nejmenších projektů až po strategické investice, dále viz relevantní část programového prohlášení.

PROGRAMY PODPORY V OBLASTI ENERGETIKY

- **Zajistit využití výnosů z obchodování s povolenkami skleníkových plynů na podporu investic do dekarbonizace průmyslu a energetiky.** Zajistit způsobilost a maximalizaci podpory pro projekty související s elektrifikací nebo přechodem na vodíkové technologie v průmyslu.
- Usilovat o schválení transpoziční novely směrnice 2003/87/ES v podobě minimalizující dopad na regulované subjekty v ETS1 i povinné entity v ETS2.

- Usilovat o zachování investiční podpory z Modernizačního fondu pro dekarbonizaci energetiky a průmyslu (včetně energetické účinnosti v oblasti dopravy) jako prioritního segmentu podpory.
- Při nastavování Sociálního klimatického fondu se soustředit na opatření s pákovým efektem, tj. v oblasti úspor energie a obnovitelných zdrojů energie, typicky renovace budov.
- Zajistit efektivní nastavení pravidel a urychlit čerpání z Národního plánu obnovy.
- Zajistit využití prostředků z Fondu spravedlivé transformace na podporu investičních projektů konkrétně implementujících požadavky na transformaci uhelných regionů a plnění klimatických závazků.
- V souladu s evropským právem a s ohledem na zajištění nutné stability a kontinuity hospodaření podnikatelských subjektů v ČR podpořit legislativní změny, které povedou k zabezpečení dostatečných kapacit dodávek, těžby, výroby a zpracování materiálů a zásob surovin potřebných pro související hospodářské činnosti.

V Praze dne 12. 9. 2023